

Tony Soprano

Tot i haver participat, com a secundari, en algunes bones pel·lícules (*True romance*, *The man who wasn't there*, *Killing them softly*), amb actuacions prou interessants, l'actor James Gandolfini, que va morir el passat 20 de juny, és i serà recordat, sobretot, per la seva memorable composició del mafiós Tony Soprano a la imprescindible sèrie televisiva *The Sopranos*, creada per David Chase per a la HBO.

A la sèrie, Gandolfini interpreta el cap d'una família de mafiosos de Nova Jersey que pateix atacs d'angoixa a causa de l'estrès que li provoca una feina que, tot sovint, el supera. Si es deixa de banda la seva condició de *capo* mafiós, Tony Soprano no és més que un pare de família atabalat, amb problemes de sobrepès i mirada lènguïda, que estima la seva dona tot i fer-li el salt, amb uns fills adolescents a qui no acaba de controlar, amb un negoci heretat que ha de mantenir i amb una mare possessiva de qui no pot deslliurar-se. I és en la composició d'aquest personatge -aconseguida, sobretot, gràcies a la brillant interpretació de Gandolfini- que recau una de les grans virtuts de *The Sopranos*: acostar-nos a la part humana d'un delinqüent detestable, d'un monstre que tan aviat ens mostra el seu costat més humà i entranyable com la seva versió més despietada i cruel. Sense assemblar-se del tot a cap d'elles, a *The Sopranos* hi ha coincidències amb les millors pel·lícules americanes de mafiosos: des de *The Godfather (El Padrino)* a *Analyze this (Una teràpia perillosa)*, passant per *Goodfellas (Un dels nostres)* o *Mickey blue eyes*. I, de fet, la seva qualitat és comparable, o fins i tot supera, algun d'aquests títols. Per sobre de qualsevol altra virtut, però, destaca la creació de Gandolfini.

Qui hagi seguit les sis temporades -86 capítols- de la sèrie no podrà oblidar les entrevistes del protagonista a ca la psiquiatra, la doctora Melfi, que escodrinya en les interioritats de Tony Soprano fins a descobrir-hi una ingenuïtat impensable a priori; els problemes que li genera la turbulenta relació amb la seva mare, una harpia d'aparença innocent; les baralles conjugals, les discussions amb els fills i l'estira i arronsa amb el seu nebot; les converses amb els fidels Silvio i Pauli al Bada Bing!, el local d'striptease on es desenvolupen algunes escenes memorables de la sèrie; o el sorprenent final, enmig de l'acció, en una cafeteria, amb una fosa en negre que va deixar desconcertats milions de telespectadors.

El que no es van atrevir a fer els inspirats guionistes de *The Sopranos* -matar explícitament el protagonista- ho va aconseguir un infart la matinada del 20 de juny. Amb Gandolfini desapareix la possibilitat de ressuscitar el seu personatge més cèlebre, però cal ser justos i dir que en això, la dignitat de la sèrie hi ha sortit guanyant. Segur.